

**УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ (м. КИЇВ)**

КАРЧЕВА Ганна Тимофіївна

УДК 336.71 (487)

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ
БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ**

Спеціальність 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
доктора економічних наук

Київ – 2013

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано в Університеті банківської справи Національного банку України (м. Київ)

Науковий консультант: доктор економічних наук, професор
Смовженко Тамара Степанівна,
Університет банківської справи
Національного банку України,
ректор

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, доцент
Д'яконова Ірина Іванівна,
Державний вищий навчальний заклад
"Українська академія банківської справи
Національного банку України" (м. Суми),
декан факультету банківських технологій;

доктор економічних наук, професор
Кузнєцова Людмила Вікторівна,
Одеський національний економічний університет
Міністерства освіти і науки України,
професор кафедри банківської справи;

доктор економічних наук, доцент
Довгань Жанна Миколаївна,
Тернопільський національний економічний
Університет Міністерства освіти і науки України,
доцент кафедри банківського менеджменту та
обліку.

Захист дисертації відбудеться 28 січня 2014 р. о 12 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.883.01 в Університеті банківської справи Національного банку України (м. Київ) за адресою: 04070, м. Київ, вул. Андріївська, 1 ауд. 205.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Університету банківської справи Національного банку України за адресою: 04119, м. Київ, вул. Білоруська, 17.

Автореферат розісланий 25 грудня 2013р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради
доктор економічних наук, професор

О.О. Лапко

Карчева Г.Т. Забезпечення ефективного функціонування та розвитку банківської системи України. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит. – Університет банківської справи Національного банку України. – Київ, 2013.

У дисертації розроблено та обґрунтовано теоретико-методологічні засади дослідження забезпечення ефективного функціонування та розвитку банківської системи України, що ґрунтуються на кібернетичному та синергетичному підходах, дотриманні динамічної рівноваги та фінансової стійкості з метою позитивного впливу на розвиток економіки та надання високого рівня банківських послуг населенню та суб'єктам господарювання.

Досліджено сучасні підходи до визначення сутності банківської системи та основні її характеристики, функції, структура, визначені теоретичні основи ефективного функціонування та розвитку банківської системи та сучасні концепції її розвитку, забезпечення ефективності, які базуються на розгляді ефективності як інтегральної багатокомпонентної системної характеристики, що залежить від багатьох чинників. Обґрунтована синергетична концепція розвитку банківських систем в умовах біфуркаційного їх розвитку та визначені умови забезпечення синергетичної ефективності та важливість резонансних впливів регулятора для її забезпечення. Проаналізована багатоваріантність та альтернативність розвитку банківських систем, обґрунтована доцільність подальшого розвитку банківської системи України за інтенсивною ендогенно орієнтованою моделлю, яка дасть змогу підвищити її фінансову стійкість та ефективність. Розроблено методичний підхід до комплексної оцінки ефективності банківської системи України, включаючи декомпозиційний аналіз рентабельності діяльності, оцінку ефективності управління активами і пасивами та процентним ризиком, ре капіталізації банків в Україні за участю держави з використанням економіко-статистичних методів. Розроблені теоретико-методологічні засади ефективного управління ризиком ліквідності банківської системи з урахуванням внутрішніх та зовнішніх (загальносистемних) чинників, нових вимог Базельського комітету та вдосконалення кількісної оцінки ризику. Проведено аналіз розвитку банківської системи України як багатомірного процесу її удосконалення та модернізації, виділені основні етапи її розвитку відповідно до моделі лінійних стадій розвитку та виділених Х. Мінські трьох режимів фінансування (забезпечене, спекулятивне, Понці-фінансування), визначені основні тенденції функціонування банківської системи у посткризовий період та підвищення її ефективності. Обґрунтовані шляхи забезпечення стабільного розвитку банківської системи, включаючи розроблення та реалізацію стратегії її розвитку, яка б передбачала перехід від екстенсивної до інтенсивної моделі розвитку, удосконалення регулювання діяльності банків з урахуванням міжнародних стандартів.

Ключові слова: ефективність, банківська система, функціонування, розвиток, системний підхід, синергетична концепція розвитку, стратегія, ліквідність, ризику, трансакційні витрати, динамічна рівновага, стійкість, стабілізаційний механізм, декомпозиційний аналіз.

